

ואולי יש להוסיף, כי תיבת "ובביאה" היא גמטריה שם הוי"ה, לרמז שאז יהיה קוב"ה וישראל חד ודו"ק.

(וללוי אמר)

★★

במשנה: האשה נקנית וכו'.

יש לדקדק, מהו לשון 'האשה נקנית', הרי לאחר הקידושין נעשית ארוסה ולא אשה, ורק לאחר הנישואין נעשית לאשה, ואם כן היה ראוי לומר, 'הארוסה נקנית'. וביאר האדמו"ר מאוסטרובצא (מאיר עיני חכמים, תליתאה), דהנה ידוע מה שדקדקו המפרשים, למה סידר רבינו הקדוש את מסכת קידושין לאחר מסכת גיטין, הלא הסדר הוא, קודם קידושין ואחר כך גיטין.

וביאר הרמב"ם בפירוש המשניות, שהלך לפי סדר הכתוב, ובתורה נאמר (דברים כד, ב), קידושין לאחר גירושין, לפי זה יש לומר, שהמשנה עוסקת באשה שכבר היתה נשואה לאחר ונתגרשה, ועכשיו המשנה מבארת כיצד מתקדשת שוב לאחר, מעתה ניחא למה נאמר 'האשה נקנית', מאחר שאשה היא מכבר.

★★

ביאורים נוספים מצינו בסיבת הדבר שמסכת קידושין מופיעה לאחר מסכת גיטין בשונה מהסדר.

במענינה של משנה הביא לתרץ, שסדר המסכתות נקבע לפי מנין פרקיה, דהיינו המסכת שמספר פרקיה רב, נערכה בראש הסדר, ואחריה בסדר יורד לפי מנין הפרקים. לפי זה נמצא, שהמסכתות בסדר נשים נערכו לפי הסדר הבא, יבמות (טז פרקים), כתובות (י"ג פרקים), נדרים (י"א פרקים), נזיר (ט' פרקים), סוטה (ט' פרקים), גיטין (ט' פרקים), קידושין (ד' פרקים), אין לתמוה אם כן, שכיון שמסכת קידושין פרקיה מועטים ממסכת גיטין, לפיכך נסדרה אחריה.

עוד הביא בשם האדמו"ר מסקולען שביאר, דידוע מה שאמרו חז"ל (שבת יב, ב), כמה גדולים דברי חכמינו שכל מה שאמרו מתקיים, ואם היה הסדר בתחילה קידושין ולאחריה גרושין היה חס ושלום מתקיים, שקידושין יבואו לגיטין, ולכן הפכו את הסדר.

"בשטר", ר"ל בסידור הלימוד שלא יעשה התורה חבילות חבילות כדאי בעירובין ובפ"ק דע"ז אמר רבא וכו' אם יעשה אדם תורתו חבילות חבילות מתמעט ואם קובץ על יד ירבה וכו', ולכך אמר התנא בשטר, כלומר כמו שהשטר אי אפשר לכתוב כולו בבת אחת רק מתחילה שטה אחת ואח"כ האחרת, כן יהי לימוד התורה גם כן. [יל"פ גם כן לענין זה שהוא מלשון סדר ו"משטר"].

או בענין זה בשטר, כפי הנמסר בשטר היא התורה שבכתב, והוא מה דאי' בברכות וכו' מאי דכתיב ואתנה לך וכו' לוחות אלו עשרת הדברים והתורה זו מקרא והמצוה זו משנה וכו' הני נמסרו לנו כסדר מקרא משנה תלמוד וכו', וכפי שנמסר לנו בכתב כן היא לימודה, זהו שאמר בשטר, וכו'.

"בביאה", הוא תמידות הלימוד, כי כמו שהביאה היא מתשת כחו של אדם, כן התורה נקראת תושיה שמתשת כחו של אדם, גם כי הביאה היא בלילה, כן תמידות הלימוד עיקרה זמנה בלילה וכו' זהו הנראה כוונת המשנה.

"ותניא עלה מפני מה אמרה תורה כי יקח איש וכו', דרכו של איש לחזר אחר אשה", ר"ל דרכו של איש לחזר על התורה שנקראת אשה כדגרסי' בפרק ד' מאבות ר' נהוראי אמר הוי גולה למקום תורה וכו'.

ואמר "משל לאדם שאבדה לו אבידה וכו'", ירצה שהתורה היא אבדה שאבדה ממנו, שכשהיה בבטן אמו מלמדים אותו כל התורה כולו, וכשיצא לאויר העולם בא מלאך וסטרו על פיו ומשכחו ממנו כמבואר בפרק המפלת, וצריך לחזור על אבידתו.

★★

הרה"ק רבי ישעיה מפשדבורז זצ"ל אמר, ששלשה מיני גאולות המה, גאולת מצרים, גאולת בבל והגאולה העתידה האחרונה, שאין אחריה גלות יותר והיא "הנשואין", מה שאין כן הגאולה הקודמת היו רק בחינת "אירוסין".

וזהו שאמרו "האשה" זו כנסת ישראל, "נקנית" להקב"ה "בכסף" זו גאולת מצרים, שיצאו משם ברכוש גדול שהבטיח להם הקב"ה, וכן גם בביות היס. "ובשטר" זו גאולת בבל שנעשה על ידי שטר בהכרזת כורש מלך פרס כדכתיב "וגם במכתב לאמר וגו' יהי אלקיו עמו ויעל לירושלים" (עזרא, א, ו). "ובביאה" רמז להגאולה העתידה במהרה בימינו, אז יהיה הייחוד בחינת נשואין שאין אחריה גלות ע"כ.